

Toimintasuunnitelma 2021 ja toimintakertomus 2020

1 Toimintasuunnitelma 2021

Lautakunnan työjärjestys päivitetään vuoden alussa voimaan tulleiden lakimuutosten mukaisesti.

Jaostot kokoontuvat vuorotellen käsittelemään hakemuksia. Lautakunta pyytää maa- ja metsätalousministeriötä asettamaan varsinainen-varajäsen-parit siten, että Helsingin yliopiston työntekijät toimivat samassa jaostossa. Lautakunta nimeää varsinaisille jäsenille toisen samaa asiantuntemusta edustavan varajäsenen. Lupapäätökset hyväksytään sähköisesti esittelijän varmentamana. Yleistajuiset tiivistelmät ja takautuvat arvioinnit julkaistaan vuoden alusta lähtien EU:n tietojärjestelmässä.

Lautakunta kokoontuu suuressa kokoonpanossa tarvittaessa käsittelemään jaostosta siirrettyjä hakemuksia. Lautakunta kokoontuu 1–2 kertaa kevät- ja syyskaudella käsitelläkseen ajankohtaisia asioita.

Lautakunnan hakemuslomake uudistuu ja hakemusprosessi muuttuu sähköiseksi. Muutoshakemusten käsittely muutetaan siten, että muutokset lisätään lupaan. Hakijoiden käytettäväksi tuotetaan mallilomakkeita toimenpidetaulukosta ja hyvinvoinnin arvioinnista. Lautakunta julkaisee usein käytetyistä tekniikoista hyvät käytännöt -selostuksia, joita hyödynnetään hakemuksen käsittelyssä. 3R-menetelmien kehittymistä seurataan ja ohjeistuksia päivitetään tarpeen mukaan. Ohjeistusta luodaan uusille nettisivuille.

Yhteistyötä Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan (TOKES) kanssa tehdään EURL ECVAM:n suositusten tavoitteiden toteuttamiseksi mahdollisuuksien mukaan. Suositus koskee eläinten käytön vähentämistä vasta-aineiden tuottamisessa. TOKES suunnittelee kansallisen vasta-ainestrategian luomista, joka pohjautuu nykytilanteen selvittämiseen ja yhteiseen keskusteluun tutkimusyhteisön kanssa.

2 Toimintakertomus 2020

Lautakunta siirtyi koronapandemian takia kevättalvella etätyöskentelyyn. Lautakunnan nimeämä lomaketyöryhmä on työstänyt lomakkeen uudistamista sähköiseksi prosessiksi sekä ohjeistuksen luomista usein käytetyistä tekniikoista. Esavin nettisivut uudistettiin, ja näiden kautta annettava ohjeistus on kehitteillä.

Lautakunta lausui maa- ja metsätalousministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta muutoksiksi lakiin tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta 12.5.2020, sekä antoi eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle kirjallisen lausunnon hallituksen esityksestä HE 125/2020 vp.

Taulukko 1. Lautakunnan toiminta 2020

Jaosto	Kokouksia	Hankehakemuksia	Muutoshakemuksia	Hakemuksia yhteensä
Meller	7	35	13	48
Saarinen	8	40	21	61
Voipio	6	38	7	45
Laaksonen	7	34	19	53
Yhteensä	28	147	60	207
Lautakunta	3	0	0	0

Hakemus voi olla käsiteltävänä useammassa jaostossa. Hakemuksesta voidaan myös todeta, että lupaa ei tarvita. Lupapäätös hankkeesta voi siirtyä seuraavalla vuodelle. Näistä syistä käsiteltyjen hakemusten määrä ei täsmää annettujen lupien määrään.

Taulukko 2. Myönnetyt hankeluvat ja luvat muutoksille.

Vuosi	Hankeluvat	Muutosluvut lautakunta	Muutosluvut ESAVI
2013	130	74	8
2014	126	58	31
2015	134	68	21
2016	113	63	18
2017	124	59	28
2018	109	68	24
2019	128	65	37
2020	133	54	29

Taulukko 3. Hankkeiden jakautuminen toimenpiteiden korkeimman vakavuusluokan mukaan

Vuosi	Hankkeiden lukumäärä toimenpiteiden korkeimman vakavuusluokan mukaan				Takautuva arviointi määrätty **	
	Ei toipumista	Lievä	Kohtalainen	Vakava	Vakava	Kohtalainen
2013*	3	22	30	0	0	0
2014	3 (2 %)	47 (37 %)	60 (48 %)	16 (13 %)	16	1
2015	6 (4 %)	33 (25 %)	75 (56 %)	20 (15 %)	20	1
2016	8 (7 %)	40 (35 %)	55 (49 %)	10 (9 %)	10	2
2017	1 (1 %)	46 (37 %)	68 (55 %)	9 (9 %)	9	0
2018	4 (4 %)	24 (22 %)	72 (65 %)	10 (9 %)	10	1
2019	3 (2 %)	41 (32 %)	77 (60 %)	7 (5 %)	7	1
2020	6 (4 %)	42 (32 %)	74 (56 %)	11 (8 %)	11	1

*2013 uuden lainsäädännön mukaisesti myönnetyt luvat 1.8.2013 alkaen, jolloin vakavuuden luokittelu aloitettiin - lupia yhteensä 55 kappaletta.

**ESAVIn takautuvat arvioinnit: 2017 viisi, 2018 17, 2019 16 ja 2020 14 arviointia.

Taulukko 4. Hankkeiden lukumäärä, joissa myönnettiin lupa poiketa lainsäädännön vaatimuksista. Laki sallii poikkeusluvan myöntämisen otsikoiden mukaisista vaatimuksista.

Vuosi	Toimenpiteet laitoksessa ¹	Tavoitekasvatus ²	Eläinten pito ja hoito ³	Uudelleenkäyttö vakava-luokan toimenpiteen jälkeen ⁴
2013	8	1	0	0
2014	15	2	13	0
2015	12	2	10	0
2016	13	4	3	0
2017	6	6	2	0
2018	7	1	24	0
2019	7	5	17	0
2020	10	5	40	0

¹**Toimenpiteet** on pääsääntöisesti tehtävä viranomaisen hyväksymässä laitoksessa. Poikkeus säännöstä voidaan myöntää esimerkiksi luonnonvaraisiin tai tuotantoeläimiin liittyvissä hankkeissa (Asetus 564/2013, kohta 12).

²**Tavoitekasvatusvaatimus** koskee mm. jyräjälajeja, kaniineja, kissoja ja koiria. Vaatimuksesta voidaan poiketa esimerkiksi, jos on kyse luonnonvaraisiin tai yksityisen omistamiin eläimiin liittyvistä hankkeista (Laki 497/2013, 26.3 § 1 kohta).

³**Eläinten pitoon ja hoitoon** liittyviä vaatimuksia ovat esimerkiksi sosiaalisten eläinten pito ryhmissä, eläinten pitopaikan kuivikkeet ja virikkeet ja sopiva rehu. Vaatimuksista voidaan poiketa tieteellisistä syistä tai eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi (Asetus 564/2013, 9.1 §).

⁴**Eläimen uudelleen käyttäminen** on sallittua vain, jos aiemmat toimenpiteet ovat olleet korkeintaan kohtalainen-luokkaa. Tästä voidaan myöntää poikkeus vain hyvin perustellusta syystä (Laki 497/2013, 26.3 §, 4 kohta).